

Szélrózsa

DM/DV-információ
A nemzetközi gazdaság eseményeiben egyelőre nem érződik még igazán a kánikulai nyár.

Csehek „csehül”

Több tízezer cseh közalkalmazott, elsősorban a tanítók és a járási hivatalok alkalmazottai nem kapták meg időben májusi fizetésüket, mert üres az államkassza. A késés általában két-három napos, de több helyütt már egy hete is várnak a fizetésekre. Ivan Filip pénzügyminiszter szerint az a baj, hogy az állam a hatályos törvények szerint legföljebb 16 milliárd korona kölcsönt vehet fel a jegybanktól. Mivel az államkasszába az utóbbi hetekben csak gyéren csordogált a pénz, az állam a kölcsönt már kimerítette.

Boszniai stop?

Meghiúsulhat Bosznia reménye a nagy újjáépítési segélyekre, ha az ország nem törleszti külföldi adósságának most esedékes 8 millió dolláros részletét. A törlesztési határidő vasárnap lejárt. – Ha nem fizetik ki a tartozást, akkor nem lehet új tervek terjesztési az igazgatótanács elé, és nem lehet kölcsönözni az országnak – mondta a Világbank Boszniával megbízott igazgatója, Christine Wallich. – Az is furcsa lenne, ha a Világbank adományozó-konferenciát rendezne, miközben Bosznia hátralékban van – tette hozzá a június végén Brüsszelben esedékes újabb nemzetközi értekezletre céllozva, amelyen 1,4 milliárd dollárt akartak összegyűjteni Boszniának erre az évre.

Légiszalón

A világ két legnagyobb repülőgépgyártó cége, a nyugat-európai Airbus és az amerikai Boeing egyaránt növelni fogja utasgép-gyártását, a növekvő kereslet kielégítésére – közölték a két cég illetékesei a Párizs melletti légiszalón alkalmából. Az Airbus az 1996 végi havi 16 gép helyett 1998-ban már havi 27 repülőgépet akar készíteni a gyártási idő lerövidítése révén. 18 gép a kis- és közepes hatótávolságú A319–320–321-es családból kerülne ki, a többi kilenc pedig a hosszú távú járatokon közlekedtetett A330–340-es gépcsaládból. A Boeing a jelenlegi 28-ról 1998 végéig 43 gépre kívánja növelni a havi termelést.

Orosz koncessziók

Az orosz parlament előzetes hozzájárulását adta egy törvénymódosításhoz, amely megkönnyítene termelés-megosztó egyezmények kötését külföldi partnerekkel az energiaforrások és más ásványkincsek kiaknázására. A módosítások szerint a termelés-megosztó megállapodásokban részes befektetők erősebb garanciákat kapnak koncessziók védelmére, és egyszerűsödik a termelés-megosztó megállapodások hivatalos engedélyezése is. Az új szabályok szerint az ilyen megállapodásokba legalább egy orosz partnert be kell venni, a felhasznált termeléseszközök felét pedig orosz cégektől kell megrendelni.

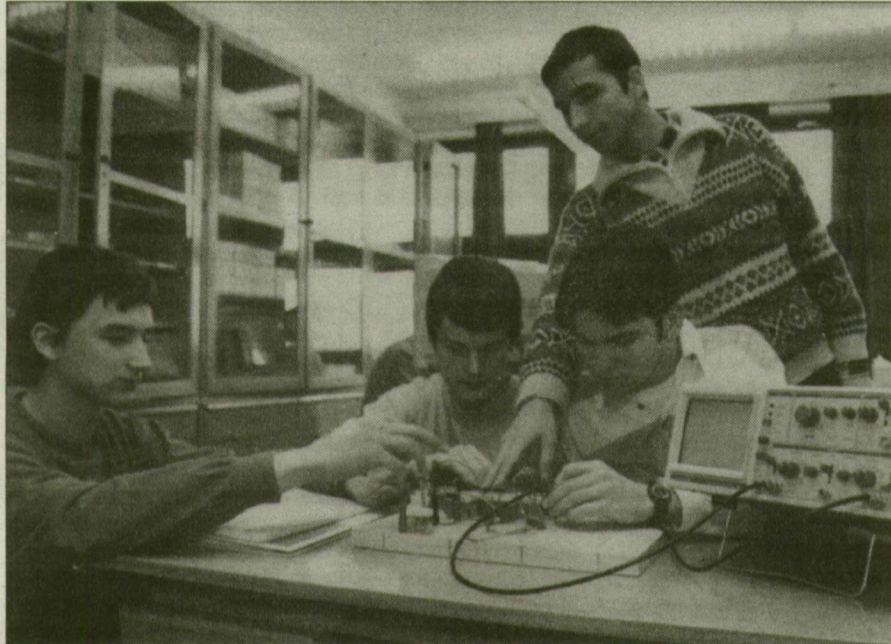
● A JATE felkészült a tanártovábbképzésre

Pénz van, rendelet nincs

A közoktatási törvény 1996-os módosítása előírja a hétvévenkénti kötelező tanártovábbképzést és a tanári szakvizsgát. A művelődési kormányzat az idei évtől a GDP bizonyos százalékát elkülöníti a közoktatás fejlesztésére, így a tanártovábbképzés finanszírozására. A továbbképzésben jelentős szerep hárul a tudományegyetemre. – Hogyan készül a JATE erre a feladatra? – kérdeztük Kukoveczné Zentai Mária oktatási rektorhelyettesét.

– Ezekre az intézkedésekre igen nagy szükség volt, mert a 80-as évek közepe óta gazdátlan és anyagi fedezet nélküli volt a tanártovábbképzés. Az iskolafenntartó önkormányzatok már meg is kapták a kötelezően erre a célra fordítható keretet, szeptemberben vagy októberben el is indulnak a továbbképzések, de a jogszabálynak, amely részletezi a továbbképzés és a szakvizsga körülményeit, csak év végére kell elkészülnie. Így a pénz hamarabb áll rendelkezésre mint a kormányrendelet. Sajnos, a mai napig nem tudjuk, mi az, amit minimálisan el lehet fogadni továbbképzésnek, milyen legyen a szakmai és a pedagógiai stúdiók aránya a tanfolyamokon, milyen minőségi akkreditációs vizsgálatnak vetik majd alá a továbbképzési programokat. Így egy olyan helyzetben kell indulnia a tanártovábbképzésnek, amikor még számtalan tényező bizonytalan.

A József Attila Tudományegyetem felkészült arra, hogy a lehető legnagyobb szerepet vállal a tanártovábbképzésben. A napokban levéllel keressük meg a dél-alföldi régió iskolafenntartó önkormányzatait, amelyben a pillanatnyilag meglévő továbbképzési ki-

Gazdátlan továbbképzés: a diákok érzik-e? (Fotó: DM/DV-illusztráció)

nálunkat ismertetjük. Ezzel előzetes igényfelmérést végzünk, és vállaljuk, hogy túljelentkezés esetén elsőbbséget biztosítunk a régióból jelentkező pedagógusoknak. A pénz ugyanis minden iskolafenntartóhoz megérkezett, kötelező elköltetniük, így számítani kell a túljelentkezésre. A levélben arra is adunk módot, hogy a pedagógusok jelezzék az esetleges, kínálatunkból hiányzó igényeiket. Szervezési kérdésekben is segítséget, ötleteket várunk arra vonatkozóan, hogy a pedagógusok a levelező, a nyári, intenzív, bentlakásos; vagy más formájú képzéseket tartanák megfelelőnek.

● **A továbbképzés fogalmába sokminden beletyúl. A rövidebb tanfolyamok kerülnek majd előtérbe, vagy a több éves képzések?**

– A támogatás felhasználásáról szóló kormányrendelet erőteljesen preferálja az újabb diplomákat adó képzéseket. Ebben a körbe tartozik meg a dél-alföldi régió iskolafenntartó önkormányzatai, amelyben a pillanatnyilag meglévő továbbképzési ki-

eredeti szakjával; és a kiegészítő alapképzés, vagyis a már meglévő egyetemi végzettség mellé egy második diploma megszerzése valamilyen új szakkból. Igaz, mivel ezek benne vannak az egyetemek hagyományos kínálatában, már jelentkezni kellett volna rájuk, de az illetékesek ígérete szerint a helyzetre való tekintettel mód lesz a pótlólagos felvételi eljárásra. Az ezeken a képzéseken részt venni szándékozó tanár kollegák tehát nem maradtak le semmiről; figyelniük kell a pótfelvételekről szóló hirdetéseket a napi sajtóban.

● **Miért érdekük az egyetemnek, hogy oroszlánrészt vállaljanak a továbbképzésben?**

– Többféle érdeke is szerepet játszik. A legfontosabb a szakmai szempont: a középiskolai tanárok alapképzése az egyetemeken folyik, sőt, készülöben van a kormányrendelet az egységes tanárképzésről, amely a tanárok oktatását egyetemi szintűvé kívánja tenni. Így logikus, hogy a továbbképzés is az egyetemeken történjen. De a jól felkészült

tanárok mellől felkészültebb diákok kerülnek az egyetemre, ezért is érdek az egyetemeknek a színvonalas továbbképzés. Emellett az egyetemnek kétségkívül anyagi érdekei is fűződnek a továbbképzéshez, hiszen ezek a tanfolyamok piaci elven működnek, költségtérítések. Úgy gondoljuk, akkor érhető legjobban a tanártovábbképzésre szánt pénz, ha a képzés a legmegfelelőbb helyen, az egyetemeken történik.

● **Van-e valamilyen munkamegosztás a tanártovábbképzésben az egyetemek és a főiskolák között?**

– Vannak bizonyos területek (a készségtárgyak, a művészetek), amelyeken csak a főiskolák alkalmasak a továbbképzésre. Az is valószínű, hogy a nagy túljelentkezés miatt az egyetem oktatói kapacitása nem lesz elegendő, így be fogjuk vonni a képzésbe a főiskolai oktatókat is. A főiskolák tehát nem maradnak ki a dologból, annak ellenére, hogy a vezető szerep az egyetemeké lesz.

Keczer Gabriella

● Augusztusban

GKI a Szeri Expón

● **Munkatársunktól**
A Dél-alföldi Média Kft. idén augusztus 15-20-ig másodszorra rendezi meg Ópusztaszeren, az emlékpark szomszédságában a Szeri Expót. Ezen a vásáron az időhöz és az adottságokhoz alkalmazkodva a szegedi Gabona-termesztési Kutatóintézet is bemutatót tart kukorica és napraforgó nemesítésének eredményeiből az ottani, ópusztaszeri kísérleti parcellákon.

Mint ahogy azt a GKI szakemberei elmondták, az évről évre bővülő kukorica fajtaajánlat minden érdecsoporthoz felülről, szemes- és silóhibrideket egyaránt tartalmaz. A kukoricatermesztés igényeinek megfelelően a szegedi nemesítők fontos szempontként tartották szem előtt a termőképességet, a szárszilárdtságot, a vízleadást és az alkalmazkodóképességet. A Szeri Expón a legkeresettebb szegedi hibrid, a Bella és a kisgazdaságok közkedvelt kukoricája, a Sze DC éppúgy szerepel, mint néhány 1996-ban minősített ígéretes fajtajelölt.

A GKI a huszonhárom Magyarországon minősített napraforgó hibridjéből azt az ötöt (Viki, U 55 E, Master, Sonrisa, Rondo) választotta ki erre az alkalmi bemutatóra, amelyek kiváló tulajdonságaik révén a legna-

gyobb vetésterületet foglalják el a hazai természetben. Az összes vetésterület 60 százalékán termesztett szegedi fajták közül a Viki és az U 55 E önmagában több mint 50 százalékot képvisel. A Master, a Sonrisa és a Rondo magyar-amerikai közös hibrid újdonások külföldön már sikeresnek számítanak.

Az augusztusi expo első napján, 15-én a vásárdíjakat adják át a kiállítók számára. Augusztus 16-án kerül sor az agrárkamarák napjára, amelyre külföldi vendégeket is várnak. A programot vadászskutya- és íjászbemutató, valamint trófeakiállítás, tenyészkertek bemutatója színesíti.

Augusztus 17-én rendezik meg a kézműves kamarák, 18-án az Európai Unió napját. Ekkor országgyűlési képviselők vesznek részt különböző fórumokon, marketing találkozón, de előadást tartanak az Agrárrendtartási Hivatal munkatársai is. A honfoglalás és a nemzeti kerekasztal napján címeravatóra, vitaprogramra, parlamenti kerületi fórumokra, marketing találkozókra, de előadást tartanak az Agrárrendtartási Hivatal munkatársai is. A honfoglalás és a nemzeti kerekasztal napján címeravatóra, vitaprogramra, parlamenti kerületi fórumokra, marketing találkozókra, de előadást tartanak az Agrárrendtartási Hivatal munkatársai is.

● A japánok terhei is nőnek

Drágább orvosok

● **Tokió (MTI)**

A Japán képviselőház elfogadta a lakosság egészségügyi terheinek megduplázásáról szóló törvényjavaslatot. Szeptember 1-jétől az állami egészségügyi biztosításban részesülőknek kezelésenként a teljes költség eddigi 10 százaléka helyett 20 százalékát kell megtéríteniük és duplájára növekszik az idősebb, eddig különleges elbánást élvező – 70 éven felüli – betegek terhe is. E korcsoportba tartozók eddig

havonta, a kezelés számától függetlenül 10 dollárt térítettek, ezután viszont alkalmanként kötelesek 5 dolláros kezelési hozzájárulást fizetni. A gyógyszerek utáni térítési díjat is emelik.

Részben az állami egészségbiztosítási kassza súlyos eladósodása miatt, részben pedig azért kényszerültek megszorított intézkedésekre, mert finanszírozni kívánják az idősebb betegek otthoni ápolási rendszerének kiépítését.

A Délmagyarország és a Délvilág napilapok kiadója, a Délmagyarország Kft. pályázatot hirdet hirdetési csoportjába

tördelő

munkakör betöltésére.

(8 órában, vállalkozói igazolvánnyal)

Feladata: a hirdetések formázása, hirdetési oldalak tördelése.

A pályázati feltétel:

Nyomdai alapismeretek és/vagy nyomdai előkészítéshez használt számítógépes program(ok) felhasználói szintű ismerete. Szakirányú tapasztalat és Macintosh felhasználói ismeretek előnyt jelentenek.

Továbbá pályázatot hirdetünk, vállalkozói igazolvánnyal rendelkező

korrektor-revizor

munkakör betöltésére, főleg hirdetések ellenőrzésére, 4 órás délutáni elfoglaltsággal.

A pályázati feltétel:

Nyomdai szakképzettség, és/vagy magyar helyesírás szabályainak bizonyíthatóan magas szintű ismerete, alkalmazása. Számítógép-felhasználói alapismeret előnyt jelent.

A pályázathoz mellékelni kell rövid és áttekinthető önéletrajzot, a végzettségeket igazoló oklevelek másolatát.

A pályázat beküldésének határideje:

1997. június 23., hétfő.

Cím: Délmagyarország Kft. hirdetési csoport, 6740 Szeged, Stefánia 10.

A börtönben kérjük feltüntetni jellegéknél „Tördelő” vagy „Korrektor”. Telefonos megkeresésre választ nem adunk.

A Hódmezővásárhelyi Gyöngy Kft. által létrehozott Ruhaiipari Szakközép- és Szakmunkásképző Magániskola az Országos Képzési Jegyzékben szereplő

ruhaiipari szakmákban

iskolarendszerű, államilag elismert végzettséget adó szakképzést indít 1997 szeptemberétől.

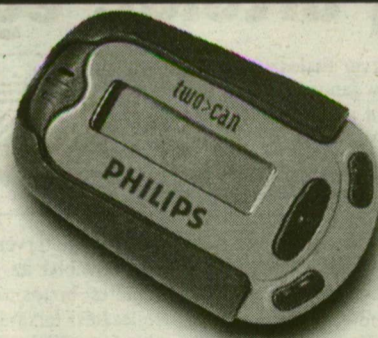
A képzés egy-, illetve két éves – szakoktatóktól függően. Az első szakképesítést szerzőknek az oktatás ingyenes.

További információ és jelentkezés:

06-62-221-008-as telefonszámon vagy a Hódmezővásárhely, Bajcsy-Zs. u. 19. szám alatt.

5879/16

SZEMÉLYHÍVÓ AKCIÓ

Philips szöveges készülék 6.900.-Ft +Áfa
Havi előfizetési díj: 1.990.- Ft + Áfa

Bemutatóterem, ügyfélszolgálati iroda:

Szeged, Bajza u. 4. (az Oroszlán utcánál)

Tel.: 62/325-491, 487-826

EasyCall, a Hívóvívó

MAGYAR NEMZETI BANK

Devizaárfolyamok

Devizanem árfolyam 1 egységre, forintban

Angol font	303,60
Ausztrál dollár	139,15
Belga frank (100)	518,70
Cseh korona	5,76
Dán korona	28,11
Finn marka	35,74
Francia frank	31,72
Holland forint	95,13
Japán yen (100)	163,87
Kanadai dollár	134,15
Lengyel zloty	57,28
Német marka	106,99
Norvég korona	25,50
Olasz líra (1000)	109,42
Oszták schilling	15,21
Portugál escudo (100)	106,29
Spanyol peseta (100)	26,83
Svájci frank	128,31
Svéd korona	23,91
Szlovák korona	5,55
USA-dollár	185,85
ECU	209,45

AZ 1%-OT SZERKESZTETTE: RAFAI GÁBOR